

sám ve smyslu §u 7 čís. 3 zák. o poz. úř. (srv. § 3 téhož zák.), po případě obvodová úřadovna dle čl. I. čís. 1 nař. vl. ze dne 23. června 1921, čís. 225 sb. z. a n. Tedy všecko to, co uvádí žalovaný na důkaz svého tvrzení, že smlouva byla schválena, je nerozhodno, protože platné schválení z toho neplyne. Naopak, že schválení přímo odepřeno, dokazuje výměr obvodové úřadovny ze 16. prosince 1922. Stav věci je tedy ten, že smlouva uzavřena s výhradou schválení Státního pozemkového úřadu (jak také jinak nebylo dle §u 7 záb. zák. právně ani možno) a že schválení posud uděleno nebylo. A to úplně stačí k rozhodnutí. Neboť, i kdyby o schválení nebylo rozhodnuto posud konečně a žalovanému příslušelo proti neschválení ještě právo stížnosti, jest to lhostejno, neboť žalobkyni i pak přísluší právo žádati vrácení kupní ceny předčasně zaplacené. Stanovíť to § 1434 obč. zák. výslovně, řka, že vrácení zaplaceného lze žádati, je-li dlužná pohledávka na jakýkoli způsob ještě nejista nebo závisí ještě od splnění doložené podmínky. Vrátili tedy žalovaný zaplacenou sumu musí, a jen, kdyby k schválení smlouvy a tudíž splnění podmínky došlo, bude moci potom zaplacení se domáhati. Ale to není důvod jediný, je tu ještě jiný, možno-li ještě silnější. Záborový zákon ze dne 16. dubna 1919, čís. 215 sb. z. a n. stanovil v §u 7, že zcizení zabraného majetku vyžaduje souhlasu Státního pozemkového úřadu (§ 15) a nemá bez něho proti státu právních následků, t. j. že je proti státu bezúčinné. To však bylo změněno zákonem ze dne 11. března 1921, čís. 108 sb. z. a n., neboť bezúčinnost proti státu nebyla na závadu platnosti smlouvy mezi stranami, a tu, jak motivy k novému zákonu blíže provádějí, děly se různé praktiky, jež pozemkovou reformu stěžovaly neb přímo mařily. Aby tomu předešel, předepsal zákonodárce v citované novele změnou §u 7 záb. zák., že zcizení je bez svolení Státního pozemkového úřadu neplatné, čímž chtěl říci, že smlouva neúčinkuje ani mezi stranami, je ničí, dokud se jí nedostalo schválení Státního pozemkového úřadu. Lapidárně to potvrzuje i nové znění §u 18, totiž § 18 a) stanovící, že, kdo smlouvu o zcizení zabraného majetku plní nebo plnění z ní přijme dříve, než Státní pozemkový úřad k tomu dle §u 7 svolí, dopouští se přestupku a bude potrestán. Je-li však plnění neschválené smlouvy a jeho přijetí trestným, jest v duchu těchto předpisů záborového zákona a vůbec v duchu právního řádu, zejména též §u 879 obč. zák. jakožto předpisu zákona se příčící nicotným a lze je proto, ježto příjemce nemá právního důvodu, by je podržel, nazpět žádati.

Čís. 5897.

Nejde o darovací slib, slíbeno-li ženě plnění, jímž slibující chtěl se shostiti svých povinností plynoucích z §u 1328 obč. zák.

(Rozh. ze dne 30. března 1926, Rv I 261/26.)

Žalobu, již domáhala se žalobkyně na žalovaném zaplacení 5.000 Kč, oba nižší soudy zamítly v podstatě proto, že základem žalob-

ního nároku byl darovací slib, postrádající formy notářského spisu. Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Již v žalobě bylo tvrzeno, že žalobkyně byla u žalovaného služkou, že žalovaný, zneuživ postavení svého jako zaměstnavatele, jednak hrozbami, jednak sliby k mimomanželské souloži ji přiměl a že, když následkem těchto styků otěhotněla a, sdělivši to žalovanému, na něm žádala, by ji hmotně zabezpečil, žalovaný na tuto žádost jí slíbil mimo jiné, což zde nepřichází v úvahu, že jí koupí nábytek, dá jí 5.000 Kč, jež by přinesla svému manželovi jako věno, a že jí koupí dětský kočárek s peřinovou výbavou, za který žalobkyně ochotna jest přijmouti 500 Kč. Podle tohoto obsahu žaloby nešlo by o akt pouhé liberality (§ 938 a násl. obč. zák.), jak mylně za to mají nižší soudové, nýbrž o úkon, jímž žalovaný shostití se chtěl svých povinností plynoucích z §u 1328 obč. zák. Ale dobrovolná náhrada způsobené škody není darováním a slušelo proto zjistiti, zda jest pravdou, co žalobkyně ve směru tom přednesla a zejména, zda ji žalovaný k mimomanželské souloži přiměl hrozbami a zneužitím poměru odvislosti, pokud se týče připustiti a provésti důkazy žalobkyni o tom nabídnuté a příslušné protidůkazy žalovaného. Jest proto opodstatněna výtku dovolání nejen, že věc nesprávně byla posouzena po stránce právní, nýbrž i, že následkem toho řízení zůstalo kusým.

Čís. 5898.

Měna na Těšínsku.

Nařízení ze dne 3. srpna 1920, čís. 468 sb. z. a n. nabylo účinnosti dnem uveřejnění ve sbírce zákonů a nařízení, t. j. dnem 10. srpna 1920. Nová měna na Těšínsku byla zavedena tímto dnem. Žalováno-li o přisouzení částky v Kč, nelze částku tu přisouditi v polských markách. Otázku realizace přisouzené částky v polských markách nelze ponechati řízení exekučnímu.

(Rozh. ze dne 30. března 1926, R II 9/26.)

Žalující spořitelna na Těšínsku vyplatila N-ovi a S-ovi na základě dluhopisu ze dne 12. srpna 1920 na hypotekární zápůjčku 50.000 Kč dne 12. srpna 1920 50.000 polských marek a další částky v Kč. Žalobě, již domáhala se žalobkyně na žalovaných zaplacení 66.800 Kč, vyhověl procesní soud první stolice potud, že kromě částky v Kč, jež tu v úvahu nepřichází, přisoudil žalobkyni též 57.452 polských marek. K odvolání žalobkyně odvolací soud v tomto bodě zrušil napadený rozsudek a uložil prvému soudu, by vyčkaje pravomoci ve věci dále jednal a rozhodl. D ů v o d y: Prvý soud přisoudil žalobkyni 50.000 M pol. s přísl., ježto dle § 5 opatření Stálého výboru Národního